

23-09-2009

Hvad er shared care?

Udgangspunktet for shared care er, at almen praksis er indgangen til og omdrejningspunktet for behandlingen. Shared care er en samle-betegnelse for flere forskellige samarbejdsmodeller, som alle bygger på en tydelig og aftalt opgavefordeling mellem psykiatrien, speciallæger, almen praksis' og evt. kommunerne. Behandlingen er centrum for samarbejdet, men samarbejdet kan efter behov også involvere en bredere indsats i bl.a. socialt regi.

Shared care indeholder bl.a. elementer som systematisk efteruddannelse af praktiserende læger i diagnosticering og behandling af ikke-psykotiske lidelser, kliniske retningslinjer, psykiatrisk uddannet hjælpepersonale og/eller efteruddannelse af hjælpepersonalet, patientkurser, patientmateriale, konferencer med psykiater og supervision.

Former for shared care

Liaisonpsykiatri: Liaison omfatter etablering af et samarbejde mellem almen praksis og hospitalspsykiatrien. I nogle tilfælde overgår patienten og dermed behandlingsansvaret til liaisonpsykiatrien, hvilket ikke hører under egentlig shared care. I en shared care-model tilbydes råd fra en specialist og mulighed for vurdering, mens behandlingsansvaret forbliver i almen praksis.

Care management: Der lægges vægt på andre faggruppers, især sygeplejerskers aktive deltagelse i behandlingen. Sygeplejersken, der er psykiatrisk uddannet eller har modtaget psykiatrisk undervisning, er tilknyttet almen praksis og har her løbende kontakt med patienten, evt. via telefonopkald, for at sikre optimal gennemførelse af den behandling, som den praktiserende læge har iværksat.

Quality improvement: Quality improvement skal i denne sammenhæng ikke forstås som et egentligt kvalitetsudviklingsprojekt, men opfattes som et behandlingstilbud, der omfatter øget og forbedret diagnosticering ved screening og feedback til den praktiserende læge. Interventionen omfatter desuden uddannelse af personale i almen praksis, case management ved sygeplejersker, herunder telefonkontakt og korrespondance med patienterne samt øget integration med specialistfunktioner

Collaborative care: I collaborative care opfattes den psykiske sygdom som en kronisk lidelse. Den behandlingsmæssige indsats indeholder en række interventioner, herunder retningslinjer, behandlingsalgoritmer, uddannelse af personale, aktiv opfølgning, care management, psykoedukation eller korttidsterapi samt mulighed for fælleskonsultation med specialist m.v.

Stepped care: Stepped care er en modifikation af collaborative care, hvor interventionen optrappes efter behov, jf. at man inden for f.eks. depressionsbehandling opererer med guidelines for tiltagende intervention ud fra sygdommens sværhedsgrad. En initialt begrænset indsats, f.eks. med en enkelt samtale og efterfølgende telefonisk monitorering, vil ved manglende behandlingseffekt kunne intensiveres både i tid og professionel involvering. Stepped care vil således på forskellige trin indeholde flere af de ovenfor nævnte modeller, og vil på det mest intensive trin kunne være collaborative care eller overgang til egentlig specialistbehandling. Stepped care kræver en løbende monitorering, herunder en procedure for skift mellem behandling af forskellig intensitet samt en løbende vurdering af behandlingseffekten.

Kilde: "Shared care for ikke-psykotiske sygdomme", Birket-Smith et.al., 2009